

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 18. julija 2013 *

„Člen 56 PDEU — Svoboda opravljanja storitev — Direktiva 2005/29/ES — Nepoštene poslovne prakse — Varstvo potrošnikov — Vezani posli, ki vsebujejo vsaj eno finančno storitev — Prepoved — Izjeme“

V zadevi C-265/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo hof van beroep te Brussel (Belgija) z odločbo z dne 22. maja 2012, ki je prispela na Sodišče 29. maja 2012, v postopku

Citroën Belux NV

proti

Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF),

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata, M. Berger, sodnica, A. Borg Barthet (poročevalec), E. Levits in J.-J. Kasel, sodniki,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 24. aprila 2013,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Citroën Belux NV S. Willemart, C. Smits, T. Balthazar, D. De Keyzer in A. Destrycker, odvetniki,
- za la Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF) D. Dhaenens in R. Vermeulen, odvetnika,
- za belgijsko vlado T. Materne in J.-C. Halleux, agenta,
- za Evropsko komisijo M. van Beek, agent,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: nizozemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(9) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, str. 22) in člena 56 PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Citroën Belux NV (v nadaljevanju: Citroën) in Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (Združenje zavarovalnih in finančnih posrednikov, v nadaljevanju: FvF) zaradi poslovne prakse družbe Citroën, da ob nakupu vozila znamke Citroën ponudi brezplačno zavarovanje omnium za obdobje šest mesecev, ki je po mnenju FvF nepoštena.

Pravni okvir

Ureditev Unije

- 3 V uvodni izjavi 9 Direktive 2005/29 je navedeno:

„[...] Finančne storitve in nepremičnine terjajo zaradi svoje zapletenosti in resnih tveganj, ki so z njimi neločljivo povezana, podrobne zahteve, vključno s pozitivnimi obveznostmi za trgovce. Zato na področju finančnih storitev in nepremičnin ta direktiva ne posega v pravico držav članic, da z namenom zaščiti ekonomske interese potrošnikov presežejo določbe te direktive. [...]“

- 4 Člen 3 Direktive 2005/78, naslovljen ‚Področje uporabe‘, v odstavkih 1 in 9 določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za nepošteno poslovno prakso podjetij v razmerju do potrošnikov, kakor je določeno v členu 5, pred, med in po poslovni transakciji v zvezi z nekim izdelkom.

[...]

9. V zvezi s ‚finančnimi storitvami‘, kakor so opredeljene v Direktivi [Evropskega parlamenta in Sveta] 2002/65/ES [z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 321)], in nepremičninami lahko države članice postavijo zahteve, ki so bolj omejevalne ali strožje, kakor zahteve te direktive na področju, ki ga ta približuje.“

- 5 Člen 2(b) Direktive 2002/65 pojem „finančna storitev“ opredeljuje kot „vsaka bančna, kreditna, zavarovalna, pokojninska, naložbena ali plačilna storitev“.

Belgijska ureditev

- 6 Člen 72 zakona z dne 6. aprila 2010 o poslovnih praksah in varstvu potrošnikov (*Belgisch Staatsblad* z dne 12. aprila 2010, str. 20803, v nadaljevanju: zakon z dne 6. aprila 2010) določa:

„1. Vezani posli, pri katerih je najmanj en sestavni del finančna storitev in ki jih podjetje ali različna podjetja s skupnim ciljem ponujajo potrošnikom, so prepovedani.

2. Vendar se smejo z odstopanjem od člena 1 vezano ponujati:

(1) finančne storitve, ki sestavljajo celoto;

Kralj lahko na predlog pristojnih ministrov in ministra za finance določi storitve, ki se ponujajo v finančnem sektorju, ki sestavljajo celoto;

(2) finančne storitve in drobno blago ter drobne storitve, ki jih dovoljujejo poslovni običaji;

(3) finančne storitve in srečke zakonsko dovoljenih loterij;

(4) finančne storitve in predmeti z jasno vidnimi reklamnimi napisi, ki jih ni mogoče izbrisati, ki se kot taki ne prodajajo, če nakupna cena, ki jo plača podjetje, ne presega 10 EUR brez DDV (davek na dodano vrednost) ali 5 % prodajne cene, brez DDV, finančne storitve, s katero se ponujajo. Prag 5 % se uporablja, če ustrezni znesek teh 5 % presega 10 EUR;

(5) finančne storitve in barvne slike, nalepke in druge slike z majhno tržno vrednostjo;

(6) finančne storitve in boni v obliki dokumentov, s katerimi se po nakupu določenega števila storitev pridobi pravica do brezplačne ponudbe ali do znižane cene ob nakupu podobne storitve, če to ugodnost ponuja isto podjetje in ne presega tretjine cene predhodno kupljenih storitev.

Na bonih morajo biti navedeni morebitna omejitve trajanja veljavnosti in pogoji ponudbe.

Če podjetje umakne ponudbo, mora kupec prejeti ponujeno ugodnost sorazmerno s predhodno opravljenimi nakupi.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

7 Družba Citroën je podjetje, ki v Belgijo uvaža vozila znamke Citroën. Navedene proizvode prodaja prek mreže pooblaščenih distributerjev.

8 Družba Citroën je 10. decembra 2010 začela oglaševalsko kampanjo s sloganom „Želim si vse“. Ta kampanja je trajala vsaj do konca februarja 2011.

9 Oglas se je glasil tako:

„6 mesecev gratis Omnium‘ velja za vsako polno zavarovanje Omnium, sklenjeno v prvem letu. Velja za vsa osebna in gospodarska vozila, ki jih prodajajo uradni distributerji za Citroën, razen razstavnih vozil in vozil za najem. Uporabljajo se pogoji za sprejetje zavarovanja Citroën. Zavarovanje Citroën je proizvod družbe Servis, zavarovalne NV, registrirane pod številko 1396. Družba PSA Finance Belux NV (CBFA, št. 019.653A) je zavarovalni zastopnik družbe Servis-NV. Distributerji za Citroën, ki jih je registrirala komisija CBFA, so podzastopniki družbe PSA Finance Belux NV [...] Ta zavarovalna ponudba velja ne glede na druge proizvode ali storitve, ki ne zadevajo vozila, ki naj bi se zavarovalo.“

10 Združenje FvF je menilo, da je bila ta posebna „salonska“ ponudba v delu, ki se nanaša na šestmesečno brezplačno zavarovanje omnium pri nakupu vozila znamke Citroën, prepovedan vezan posel. Z dopisom z dne 22. decembra 2010 je družbi Citroën o tem poslalo opozorilo.

11 Podjetje Citroën je z dopisom z dne 23. decembra 2010 odgovorilo, da je ponudba veljala za vsako novo sklenitev enoletnega zavarovanja omnium, in ne le pri nakupu novega vozila znamke Citroën. Po mnenju družbe Citroën ponudba šestmesečnega brezplačnega zavarovanja omnium in nakup novega vozila Citroën nista bila vezana.

- 12 Združenje FvF je 18. januarja 2011 pri rechtbank van koophandel te Brussel vložilo zahtevo za odreditev prenehanja te poslovne prakse, ker naj bi bila v nasprotju z določbo člena 72(1) zakona z dne 6. aprila 2010.
- 13 Rechtbank van koophandel te Brussel je v sodbi z dne 13. aprila 2011 na prvi stopnji ugotovilo, da je bila sporna ponudba vezani posel v smislu člena 2, točka 27, zakona z dne 6. aprila 2010 in da je bila naslovljena na potencialne kupce novih vozil. Razsodilo je, da je bila ta ponudba prepovedan vezani posel v skladu s členom 72(1) navedenega zakona ter da je taka ponudba pomenila kršitev poštene poslovne prakse, zato je bila v skladu s členom 95 tega zakona prepovedana.
- 14 Družba Citroën je zoper to sodbo vložila pritožbo pri hof van beroep te Brussel. Predložitveno sodišče meni, da je sporna ponudba vezani posel in da se je povprečnemu potrošniku zdelo, da je pridobitev šestmesečnega brezplačnega zavarovanja omnium pogojena z nakupom novega vozila znamke Citroën.
- 15 Predložitveno sodišče opozarja, da lahko države članice na podlagi člena 3(9) Direktive 2005/29 v zvezi s finančnimi storitvami in nepremičninami postavijo zahteve, ki so bolj omejevalne ali strožje kot zahteve te direktive. Meni, da so možne tri različne razlage te določbe. Prva razlaga je, da je prepoved vezanega posla, ki vključuje finančne storitve, skladna z Direktivo 2005/29 ne glede na to, ali je finančna storitev glavni sestavni del posla. Druga razlaga je, da je prepoved takega posla skladna s to direktivo samo, če je finančna storitev odločilni sestavni del vezanega posla. Iz tretje razlage naj bi izhajalo, da taka prepoved ni skladna z navedeno direktivo, ker je treba člen 3(9) te direktive kot izjemo od načela popolne uskladitve razlagati restriktivno. Nazadnje, predložitveno sodišče se sprašuje o skladnosti zakona z dne 6. aprila 2010 s členom 56 PDEU.
- 16 V teh okoliščinah je hof van beroep te Brussel prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba člen 3(9) Direktive 2005/29 razlagati tako, da nasprotuje določbi, kot je člen 72 zakona [...] z dne 6. aprila 2010, s katero je – razen primerov, izčrpno navedenih v tem zakonu – splošno prepovedan vsak vezani posel s potrošnikom, takoj ko je vsaj en sestavni del finančna storitev?
2. Ali je treba člen 56 PDEU o svobodi opravljanja storitev razlagati tako, da nasprotuje določbi, kot je člen 72 zakona [...] z dne 6. aprila 2010, s katero je – ob upoštevanju primerov, izčrpno navedenih v tem zakonu – na splošno prepovedan vsak vezani posel s potrošnikom, takoj ko je vsaj en sestavni del finančna storitev?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 17 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(9) Direktive 2005/29 razlagati tako, da nasprotuje določbi države članice, kot je določba v postopku v glavni stvari, ki razen v primerih, izčrpno navedenih v nacionalni zakonodaji, splošno prepoveduje vsak vezani posel, ki se ponudi potrošnikom in katerega vsaj en sestavni del je finančna storitev.
- 18 Kot je razvidno iz sodbe z dne 23. aprila 2009 v združenih zadevah VTB-VAB in Galatea (C-261/07 in C-299/07, ZOdl., str. I-2949), je Sodišče razsodilo, da so vezani posli poslovna ravnanja, ki so nedvomno del poslovne strategije gospodarskega subjekta in so neposredno namenjena spodbujanju in pospeševanju njegove prodaje, tako da so poslovne prakse v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29 in zato spadajo na področje njene uporabe.

- 19 Iz tega je razvidno, da so vezani posli, katerih vsaj en sestavni del je finančna storitev, ki so predmet prepovedi iz zadeve v glavni stvari, prav tako poslovne prakse v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29 in zato se za njih uporabljajo njene določbe.
- 20 Nato je treba opozoriti, da Direktiva 2005/29 načeloma popolnoma usklajuje pravila o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na ravni Skupnosti, tako da države članice, kot je izrecno določeno v členu 4 te direktive, niti zaradi doseganja višje ravni varstva potrošnikov ne smejo sprejeti bolj omejevalnih ukrepov, kot so opredeljeni z navedeno direktivo (glej sodbo z dne 14. januarja 2010 v zadevi Plus Warenhandels-gesellschaft, C-304/08, ZOdl., str. I-217, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 21 Vendar člen 3(9) Direktive 2005/29, naslovljen „Področje uporabe“, uvaja izjemo od cilja popolne usklajenosti v zvezi z, med drugim, finančnimi storitvami v smislu Direktive 2002/65.
- 22 Iz uvodne izjave 9 direktive 2005/29 je razvidno, da finančne storitve zaradi svoje zapletenosti in resnih tveganj, ki so z njimi neločljivo povezane, terjajo podrobne zahteve, vključno s pozitivnimi obveznostmi za trgovce. Tam je navedeno tudi, da se ta direktiva na področju finančnih storitev uporablja brez poseganja v pravico držav članic, da zaradi zaščite ekonomskih interesov potrošnikov presežejo določbe te direktive.
- 23 Pojem „finančna storitev“ je treba v smislu direktive 2002/65 razumeti kot „vsako bančno, kreditno, zavarovalno, pokojninsko, naložbeno ali plačilno storitev“. Zakon z dne 6. aprila 2010 uporablja v členu 2, točka 24, za pojem finančnih storitev enako opredelitev. Iz tega je razvidno, da vezani posli, katerih vsaj en sestavni del je finančna storitev, kot je tisti, ki je predmet prepovedi iz zadeve v glavni stvari, spadajo na področje uporabe člena 3(9) Direktive 2005/29.
- 24 Tako lahko države članice v skladu s to določbo v zvezi s finančnimi storitvami postavijo zahteve, ki so bolj omejevalne ali strožje kot zahteve navedene direktive.
- 25 Poleg tega je treba navesti, da je besedilo člena 3(9) Direktive 2005/29 omejeno na to, da državam članicam dovoljuje sprejetje strožjih nacionalnih predpisov v zvezi s finančnimi storitvami in ne navaja drugih informacij. Tako ne določa nobene omejitve glede stopnje omejevalnosti zadevnih nacionalnih pravil in ne določa meril v zvezi s stopnjo zapletenosti ali tveganj, ki jih morajo predstavljati navedene storitve, da bi se za njih uporabljala strožja pravila. Iz besedila te določbe tudi ne izhaja, da lahko bolj omejevalna nacionalna pravila zadevajo samo vezane posle, sestavljene iz več finančnih storitev, ali vezane posle, pri katerih je finančna storitev glavni sestavni del.
- 26 Zato v nasprotju z navedbami družbe Citroën uporabe člena 3(9) Direktive 2005/29 ni treba omejiti na vezane posle, sestavljene iz več finančnih storitev, ali vezane posle, ki vsebujejo zapleteno finančno storitev.
- 27 Taka razlaga je v skladu s ciljem navedene določbe. V uvodni izjavi 9 Direktive 2005/29 je izrecno navedeno, da imajo države članice v zvezi s finančnimi storitvami pravico sprejeti strožje ukrepe, da bi zagotovile večjo zaščito potrošnikov. Namen zakonodajalca Unije je torej državam članicam prepustiti pristojnost, da same ocenijo želeno stopnjo omejevalnosti teh ukrepov, in jim v zvezi s tem pustiti polje proste presoje, ki lahko sega tudi do prepovedi.
- 28 Glede na zgornje ugotovitve je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(9) Direktive 2005/29 razlagati tako, da ne nasprotuje določbi države članice, kot je določba v postopku v glavni stvari, ki razen v primerih, izčrpno navedenih v nacionalni zakonodaji, splošno prepoveduje vsak vezani posel, ki se ponudi potrošnikom in katerega vsaj en sestavni del je finančna storitev.

Drugo vprašanje

- 29 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 56 PDEU razlagati tako, da nasprotuje določbi države članice, kot je določba v postopku v glavni stvari, ki razen v primerih, izčrpno navedenih v nacionalni zakonodaji, splošno prepoveduje vsak vezani posel, ki se ponudi potrošnikom in katerega vsaj en sestavni del je finančna storitev.
- 30 V zvezi z dopustnostjo drugega vprašanja združenje FvF meni, da to ni dopustno, ker je treba takrat, ko je neko področje usklajeno na ravni Evropske unije, nacionalne ukrepe s tega področja presoati glede na določbe usklajevalnega ukrepa, in ne glede na določbe PDEU.
- 31 V zvezi s tem je treba poudariti, da je sicer vse nacionalne ukrepe na področju, ki je bilo predmet izčrpane uskladitve na ravni Skupnosti, res treba presoati glede na določbe tega usklajevalnega ukrepa, ne pa glede na primarno pravo (glej v tem smislu sodbo z dne 11. decembra 2003 v zadevi Deutscher Apothekerverband, C-322/01, Recueil, str. I-14887, točka 64 in navedena sodna praksa). Vendar kot izhaja iz uvodne izjave 9 in člena 3(9) Direktive 2005/29, slednji določa ravno to, da Direktiva 2005/29 ne usklajuje izčrpnih finančnih storitev in državam članicam pušča polje proste presoje, ki ga je treba izvrševati ob spoštovanju Pogodbe.
- 32 Za nacionalno ureditev, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, ki se v skladu s svojim besedilom enako uporablja za belgijske gospodarske subjekte in za gospodarske subjekte drugih držav članic, sicer določbe, ki se nanašajo na temeljne svoboščine, ki jih zagotavlja Pogodba, načeloma veljajo le, če se ta uporablja za položaje, ki so povezani s trgovino med državami članicami (glej sodbi z dne 1. junija 2010 v združenih zadevah Blanco Pérez in Chao Gómez, C-570/07 in C-571/07, ZOdl., str. I-4629, točka 40, in z dne 10. maja 2012 v združenih zadevah Duomo Gpa in drugi, od C-357/10 do C-359/10, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 33 Vendar v obravnavani zadevi ni mogoče izključiti, da želijo tudi podjetja s sedežem v drugih državah članicah, ne v Kraljevini Belgiji, na njenem ozemlju ponujati vezane posle, ki vključujejo vsaj en finančni sestavni del, kakršen je sporni posel iz zadeve v glavni stvari.
- 34 Zato je treba preučiti, ali je splošna prepoved vezanih poslov, katerih vsaj en sestavni del je finančna storitev, v skladu s členom 56 PDEU.
- 35 Glede vsebine iz ustaljene sodne prakse izhaja, da svoboda opravljanja storitev iz člena 56 PDEU ne zahteva samo odprave vsakršne diskriminacije izvajalca storitev s sedežem v drugi državi članici zaradi njegovega državljanstva, ampak tudi odpravo vsakršne omejitve, tudi če se ta omejitev uporablja brez razlikovanja za nacionalne ponudnike in ponudnike iz drugih držav članic, če prepoveduje, ovira ali zmanjšuje privlačnost dejavnosti ponudnika s sedežem v drugi državi članici, kjer ta zakonito opravlja podobne storitve (glej v tem smislu sodbi z dne 20. februarja 2001 v zadevi Analir in drugi, C-205/99, Recueil, str. I-1271, točka 21, in z dne 15. januarja 2002 v zadevi Komisija proti Italiji, C-439/99, Recueil, str. I-305, točka 22).
- 36 Prepoved, kot je tista iz zadeve v glavni stvari, določena s členom 72(1) zakona z dne 6. aprila 2010, za podjetja s sedežem v drugih državah članicah, ne v Kraljevini Belgiji, ki želijo ponujati vezane posle, katerih vsaj en sestavni del je finančna storitev, zmanjšuje privlačnost ponujanja finančnih storitev na njenem ozemlju. Ta podjetja dejansko ne bi mogla ponujati teh poslov na belgijskem trgu in bi morala poleg tega preverjati, ali so ti posli skladni z belgijskim pravom, pri drugih državah članicah pa jim tega ne bi bilo treba početi.

- 37 V skladu z ustaljeno sodno prakso je omejitev svobodnega opravljanja storitev dopustna le, če se z njo uresničuje legitimen cilj, ki je združljiv s Pogodbo, in jo upravičujejo nujni razlogi v splošnem interesu, če se v takem primeru lahko zagotovi, da se doseže želeni cilj, in če ne presega tega, kar je nujno potrebno za doseg tega cilja (glej zlasti sodbo z dne 18. decembra 2007 v zadevi Laval un Partneri, C-341/05, ZOdl., str. I-11767, točka 101 in navedena sodna praksa).
- 38 V obravnavani zadevi je cilj člena 72 zakona z dne 6. aprila 2010 varstvo potrošnikov, kot to sicer izhaja iz samega naslova tega zakona. Varstvo potrošnikov sodna praksa priznava kot nujni razlog v splošnem interesu, ki lahko upraviči omejitev svobode opravljanja storitev (glej sodbi z dne 15. decembra 1982 v zadevi Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, 286/81, Recueil, str. 4575, točka 16, in z dne 4. decembra 1986 v zadevi Komisija proti Franciji, 220/83, Recueil, str. 3663, točka 20).
- 39 V zvezi s primernostjo člena 72 zakona z dne 6. aprila 2010 je treba po eni strani ugotoviti, da so finančne storitve same po sebi zapletene in predstavljajo posebna tveganja, o katerih potrošniki niso vedno dovolj obveščeni. Po drugi strani pa vezani posel sam po sebi pri potrošniku vzbuja predstavo ugodne cene. Iz tega izhaja, da vezani posel, katerega sestavni del je finančna storitev, predstavlja povečano tveganje za nepreglednost v zvezi s pogoji, ceno in natančno vsebino navedene storitve. Tak posel torej lahko potrošnike zavaja glede resnične vsebine in dejanskih lastnosti ponujene kombinacije in jim hkrati onemogoča cenovno in kakovostno primerjavo tega posla z ustreznimi storitvami drugih gospodarskih subjektov.
- 40 V teh okoliščinah zakonodaja, ki prepoveduje vezane posle, ki vsebujejo vsaj eno finančno storitev, prispeva k varstvu potrošnikov.
- 41 V zvezi s sorazmernostjo omejitve je treba ugotoviti, da člen 72(2) zakona z dne 6. aprila 2010 dovoljuje izjeme od splošne prepovedi vezanih poslov, katerih vsaj en sestavni del je finančna storitev. Te izjeme kažejo, da je belgijski zakonodajalec presodil, da v nekaterih primerih dodatno varstvo potrošnikov ni potrebno.
- 42 Iz tega je mogoče sklepati, da splošna prepoved vezanih poslov, katerih vsaj en sestavni del je finančna storitev, kakršna je določena s členom 72 zakona z dne 6. aprila 2010, ne presega tistega, kar je potrebno za doseg visoke ravni varstva potrošnikov, ki jo predvideva Direktiva 2005/29, natančneje tistega, kar je potrebno za zaščito ekonomskih interesov potrošnikov na področju finančnih storitev.
- 43 Glede na zgornje ugotovitve je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 56 PDEU razlagati tako, da ne nasprotuje določbi države članice, kot je določba v postopku v glavni stvari, ki razen v primerih, izčrpno navedenih v nacionalni zakonodaji, splošno prepoveduje vsak vezani posel, ki se ponudi potrošnikom in katerega vsaj en sestavni del je finančna storitev.

Stroški

- 44 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 3(9) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) in člen 56 PDEU je treba razlagati tako, da ne

nasprotujeta določbi države članice, kot je določba v postopku v glavni stvari, ki razen v primerih, izčrpno navedenih v nacionalni zakonodaji, splošno prepoveduje vsak vezani posel, ki se ponudi potrošnikom in katerega vsaj en sestavni del je finančna storitev.

Podpisi